

Határozatok Tára

ELEANOR SHARPSTON
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2017. július 26.¹

C-557/15. sz. ügy

**Európai Bizottság
kontra**

Máltai Köztársaság

„Tagállami kötelezettségzegés – A vadon élő madarak védelme – 2009/147/EK irányelv –
Egyes énekesmadár-fajok befogását lehetővé tevő, eltérést engedélyező rendszer”

1. Jelen kötelezettségzegési eljárásban a Bizottság azt állítja, hogy a vadpintyek közül hét faj² befogását lehetővé tevő máltai jogszabály ellentétes a 2009/147/EK irányelvvel (a továbbiakban: madárvédelmi irányelv),³ továbbá hogy a szóban forgó nemzeti szabályok nem tartoznak az említett irányelv 9. cikkének (1) bekezdése által egyes fajok bizonyos esetekben történő befogását lehetővé tevő eltérés körébe. A Bíróság kérésére a jelen indítványban azon feltétel, amely szerint „nincs más megfelelő megoldás”, továbbá a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontjában szereplő, új jogkérdést felvető „észszerűen indokolható hasznosítás” kifejezés értelmezésére szorítokozom.

A madárvédelmi irányelv

2. A (3)–(5), (7), valamint a (12) preambulumbekkezdés előírja:

„(3) A tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madárfajok nagy részének állománya csökken, néhány esetben igen gyorsan. Ez a csökkenés komoly veszélyt jelent a természetes környezet megőrzése szempontjából, különösen azért, mert ezáltal veszélybe kerül a biológiai egyensúly.

(4) A tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madarak főként vonuló fajok. Ezek a fajok közös örökséget jelentenek, és a hatékony madárvédelem jellegzetesen határokon átnyúló környezetvédelmi probléma, amely közös felelősséggel jár.

(5) A tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madárfajok védelmét biztosítani kell a [z Unió] életkörülmények javítására és a fenntartható fejlődésre irányuló céljai megvalósítása érdekében.

¹ Eredeti nyelv: angol.

² Nevezetesen a következők: erdei pinty (*Fringilla coelebs*), kenderike (*Carduelis cannabina*), tengelic (*Carduelis carduelis*), zöldike (*Carduelis chloris*), meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*), csicsörke (*Serinus serinus*) és csíz (*Carduelis spinus*). Jelen indítványban ezekre együttesen „hét fajként” hivatkozom.

³ A vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i európai parlamenti és a tanácsi irányelv (HL 2009. L 20., 7. o.). Az említett irányelv a módosított, a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelvet (HL 1979. L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o.) foglalja egységes szerkezetbe, azt az irányelvet, amely hatályban volt, amikor Málta Európai Unióhoz történő csatlakozásának feltételeit elfogadták és amikor a csatlakozási okmány XI. mellékletében szereplő átmeneti eltérést megfogalmazták (lásd az alábbi 26. pontot).

[...]

(7) A védelem célja a természeti erőforrásoknak, mint az európai népek öröksége részének hosszú távú védelme és fenntartása. [...]

[...]

(12) Egyes különleges helyzetek jelentősége miatt bizonyos feltételek megléte és a Bizottság állandó ellenőrzése mellett lehetőséget kell biztosítani az eltérésekre.”

3. Az 1. cikk szerint az irányelv „a tagállamok Szerződésben érintett európai területén természetesen előforduló összes vadon élő madárfaj védelmére vonatkozik” és „célja e fajok védelme, kezelése és ellenőrzése, továbbá szabályokat állapít meg hasznosításukkal kapcsolatban”.

4. A 2. cikk előírja, hogy „a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy az 1. cikkben meghatározott fajok állományait megfelelő szinten fenntartsák, vagy olyan szintre hozzák, amely megfelel különösen az ökológiai, tudományos és kulturális követelményeknek, figyelembe véve a gazdasági és rekreációs követelményeket is.”

5. Az 5. cikk értelmében:

„A 7. és 9. cikk sérelme nélkül, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket az 1. cikkben meghatározott valamennyi madárfaj általános védelmi rendszerének kialakítására, megtiltva különösen:

a) bármilyen módszerrel végzett szándékos elpusztítást vagy befogást;

[...]

e) olyan fajokhoz tartozó madarak tartását, amelyek vadászata és befogása tilos.”

6. A 8. cikk a madárvédelmi irányelv hatálya alá tartozó madarak vadászatának, befogásának vagy megölésének vonatkozásában megtiltja „a madarak tömeges vagy válogatás nélküli befogására vagy megölésére alkalmazott, illetve egy faj helyi kipusztítására alkalmas eszközök, eljárások vagy módszerek használatát, különösen azokat, amelyek a IV. melléklet a) pontjában szerepelnek.”

7. A IV. melléklet a) pontjának negyedik franciabekezdésében szereplő tiltott eszközök, eljárások vagy módszerek egyike a „hálók, csapdák, mérgezett vagy altató csalétkék” alkalmazása.

8. A 9. cikk (1) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok, ha nincs más megfelelő megoldás, eltérhetnek az 5–8. cikk rendelkezéseitől a következő okok miatt:

a)

- a közegészség és közbiztonság érdekében;
- a légi biztonság érdekében;
- a növényi kultúrák, az állatállomány, az erdők, a halgazdaságok és a vizek súlyos károsodásának megelőzése érdekében;
- a növény- és állatvilág védelme érdekében;

- b) a kutatás és oktatás, az újratelepítés, a visszatelepítés és az esetlegesen ezekhez szükséges tenyésztés céljából;
- c) szigorúan szabályozott feltételek mellett és szelektív alapon, egyes madarak kis számú befogásának, tartásának vagy egyéb észszerűen indokolható hasznosításának engedélyezése érdekében.”

9. A 9. cikk (2) bekezdése értelmében a 9. cikk (1) bekezdésében említett eltérés esetében meg kell határozni:

- „a) a fajokat, amelyekre az eltérések vonatkoznak;
- b) a befogás vagy megölés engedélyezett eszközeit, eljárásait vagy módszereit;
- c) a kockázati tényezőket, valamint az időbeli és térbeli körülményeket, amelyek mellett ilyen eltérések engedélyezhetők;
- d) a hatóságot, amely felhatalmazást kap annak kinyilvánítására, hogy a szükséges feltételek teljesülnek és annak meghatározására, hogy milyen eszközök, eljárások vagy módszerek alkalmazhatók, milyen korlátok között és kik által;
- e) az elvégzendő ellenőrzéseket.”

10. A 9. cikk (3) bekezdése értelmében a tagállamok minden évben jelentést küldenek a Bizottság részére a 9. cikk (1) és (2) bekezdésének végrehajtásáról.

11. A 9. cikk (4) bekezdése értelmében a Bizottság a rendelkezésére álló információk és különösen a 9. cikk (3) bekezdése alapján hozzá eljuttatott információk alapján „mindenkor biztosítja, hogy [a 9. cikk (1) bekezdésében] említett eltérések hatásai ne legyenek összeegyeztethetetlenek ezen irányelvvvel”. A Bizottságnak e célból meg kell tennie „a szükséges intézkedéseket”.

A nemzeti jog

2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozat

12. A vadon élő madarak védelméről szóló, 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozat⁴ olyan általánosan alkalmazandó jogi aktus, amely a vadpintyekre vonatkozóan egy őszi befogási időszakot engedélyező, eltéréssel kapcsolatos keretrendszert határoz meg.

13. A szóban forgó nyilatkozat 2. szabályának (2) bekezdése szerint „befogóállomás” a „befogótelepen befogóállomásonként legfeljebb két pár horizontális csapóhálót tartalmazó terület, ahol is a hálók egyenként legfeljebb 38m² nagyságúak, amely befogóállomások egy vagy több engedélyes számára lehetnek bejegyezve, a csapóhálók pedig páronként egyértelműen fel vannak tüntetve a jóváhagyott helyszínrajzon”.

⁴ A vadon élő madarak védelméről szóló, 2014. július 15-i 253. sz., módosított jogi nyilatkozat (a vadpintyekre vonatkozóan őszi befogási időszakot engedélyező, eltérést lehetővé tevő keretrendszer).

14. A 3. szabály (1) bekezdése szerint „pintyek csak hagyományos, csapóháló néven is ismert hálókka, kizárólag fogva tartás céljából foghatók be,⁵ ideértve a vásárokon és kiállításokon való felhasználással, a tenyésztéssel, és vagy⁶ az élő csalimadárként történő hasznosítással kapcsolatos célokat is, jelen szabályoknak megfelelően”. A 3. szabály többi része bizonyos követelményeket határoz meg a csapóhálókra vonatkozóan, továbbá kötelezővé teszi a befogott madarak egyszer használatos gyűrűkkel való „gyűrűzését”.

15. A 4. szabály a következőt írja elő:

„[...] az őszi befogási időszak pintyek esetében azon év októbere és decembere között, legfeljebb hetvenhárom (73) nap lehet, amelyben a miniszter a közlönyben való közzététel útján engedélyezi az őszi pintybefogási időszakot:

feltéve, hogy az őszi pintybefogási időszak engedélyezésekor a miniszter megállapítja, hogy a [madárvédelmi irányelv] 9. cikkének (1) bekezdése értelmében nincs megfelelő megoldás, és figyelembe veszi az érintett fajok állományának megfelelő szinten tartását, továbbá a II. mellékletben meghatározott felső küszöbértékeket:

feltéve továbbá, hogy az őszi pintybefogási időszak időtartamának meghatározásakor a miniszter meghatározza a teljes időszak befogási korlátozást az egyes pintyfajokra és az egyéni időszak befogási korlátozást az egyes engedélyekre, valamint dönt arról, hogy az adott őszi pintybefogási eltérésre vonatkozóan az egyes engedélyekre meghatároz-e egyéni napi fogási korlátozást.”

16. Az 5. szabály előírja, hogy a hét faj befogásához a hatáskörrel rendelkező hatóság (a vadon élő madarak szabályozásával foglalkozó egység) által kiállított „őszi pintybefogási engedéllyel” kell rendelkezni. Engedély csak a vonatkozó befogótelepek és -állomások szükséges jóváhagyása esetén adható ki.

17. A 8. szabály a szabályoknak a pintybefogási időszak alatti végrehajtásáról szól. Rendőrségi helyszíni ellenőrzéseket ír elő, és előírja, hogy e feladat elvégzésére minden 1000 engedélyre legalább hét rendőr jusson.

18. Az I. mellékletben egy táblázat szerepel, amely felsorolja a 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozattal szabályozott hét pintyfajt.⁷

19. A II. melléklet a következőképpen rendelkezik:

„Az őszi pintybefogási időszakban befogható pintyek számának meghatározásakor a miniszter a teljes fogási korlátozást az Európai Unió területén élő, a visszafogott gyűrűkre vonatkozó, legfrissebb rendelkezésre álló tudományos adatok alapján meghatározott egyes fajok referenciapopulációjára jellemző éves állománypusztulás kevesebb, mint 1%-ában határozza meg.

Feltéve, hogy az őszi pintybefogási eltérésre vonatkozó maximális fogási korlátozás semmiképpen nem haladhatja meg a következő értékeket [...]

5 Az angol változat a madarak „fogva tartás céljából” történő befogásáról, míg a máltai változat a madarak „tenyésztés céljából” történő befogásáról beszél. A máltai alkotmány 74. cikke szerint „ha a Parlament másként nem rendelkezik, minden jogszabályt mind máltai, mind angol nyelven ki kell hirdetni; ha bármely jogszabály máltai és angol nyelvű szövege között eltérés van, a máltai nyelvű szöveg az irányadó”.

6 Sic. A máltai és az angol változat szövege egyezik. A jogszabály megszövegezőjének szándéka valószínűleg „és” vagy „és/vagy” volt. Nem hiszem, hogy ennek érdemi jelentősége lenne. A továbbiakban az egyszerűség kedvéért „és/vagy” formában idézem e szövegrészt.

7 Ez a lista megfelel a fenti 2. lábjegyzetben felsorolt hét fajnak.

20. A közvetlenül ezután következő táblázatban a „Fajokra vonatkozó nemzeti befogási korlátozás” a következőképpen van meghatározva: kenderike 12 000; tengelic 800; zöldike 4500; csíz 2350; meggyvágó 500; erdei pinty 5000; valamint csicsörke 2350.

21. A II. melléklet utolsó bekezdése szerint a fenti maximális értékeket „a miniszter a közlönyben való közzététel útján felülvizsgálja és naprakésszé teszi, az érintett hét faj védettségi helyzetének és a fajok populációjának megfelelő szinten tartása figyelembevételével”.

A 2014. évi 250., a 2015. évi 330. és a 2016. évi 322. sz. jogi nyilatkozat

22. A 2014. évi 250.,⁸ a 2015. évi 330.⁹ és a 2016. évi 322. sz.¹⁰ jogi nyilatkozat képezi a fenntartható fejlődésért, környezetvédelemért és éghajlatváltozásért felelős máltai miniszter által, a 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozat végrehajtására elfogadott jogi aktusokat, az elsőt ugyanazon a napon fogadták el, mint azt a jogi aktust, amelynek végrehajtására irányul. A 2014. évi 250. sz. jogi nyilatkozat 3. szabálya a 2014. évi őszi pintybefogási időszakot 2014. október 20-tól 2014. december 31-ig határozza meg, a határnapokat is beleértve (73 nap).

23. Az említett jogi közlemény 5. szabályának (1) bekezdése a 2014. évi őszi pintybefogási időszakra vonatkozóan a teljes időszakban alkalmazandó befogási korlátozást (azaz „a kiadott engedélyek alapján összesen befogható madarak teljes számát”) minden egyes fajra pontosan azon az értéken állapítja meg, mint a 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozatban meghatározott (maximális) általános nemzeti befogási korlátozás.

24. A 2014. évi 250. sz. jogi nyilatkozat 5. szabályának (2) bekezdése kimondja, hogy a 2014. évi őszi befogási engedély alapján „a befogási időszak befogási korlátozása az egyes őszi befogási engedélyekre vonatkozóan tíz (10), vagy az időszak lezárásáig befogott, ennél kevesebb számú pinty”.

25. A 2015. évi 330. és a 2016. évi 322. sz. jogi nyilatkozat a 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozatnak a 2015., illetve a 2016. évi őszi befogási időszak megnyitását hajtja végre. Szerkezetük, a teljes nemzeti befogási korlátozás és az általuk bevezetett többi intézkedés lényegében megegyezett a 2014. évi 250. sz. jogi nyilatkozatban foglaltakkal.

A jogvita alapját képező tényállás és az eljárás

26. Málta 2004. évi európai uniós csatlakozását megelőzően a pintyek fogságban tartás céljából történő befogása az említett tagállamban hosszú múltra visszatekintő hagyomány volt. A csatlakozási tárgyalások során Málta a pintyek csapdába ejtésére 2008. december 31-ig a madárvédelmi irányelv alól átmeneti eltérést kért és kapott. 2009-től a pintyek csapdába ejtése Máltán tilos volt. A Bíróságnak

8 2014. július 15-i 250. sz. jogi nyilatkozat: a vadon élő madarak védelméről (a 2014. évi őszi pintybefogási időszakra vonatkozó eltérés bejelentéséről) szóló szabályok. Egy tisztázatlan szépsége a dolognak, hogy a 250-es számot viselő jogi nyilatkozat miként „hajthatja végre” az ugyanazon napon kelt, 253-es számot viselő jogi nyilatkozatot.

9 2015. október 16-i 330. sz. jogi nyilatkozat: a vadon élő madarak védelméről (a 2015. évi őszi pintybefogási időszakra vonatkozó eltérés bejelentéséről) szóló szabályok.

10 2016. október 7-i 322. sz. jogi nyilatkozat: a vadon élő madarak védelméről (a 2016. évi őszi pintybefogási időszakra vonatkozó eltérés bejelentéséről) szóló szabályok.

nem áll rendelkezésére információ arra vonatkozóan, hogy a pinyek befogása valóban megszűnt-e az említett időszakban. A felek egyetértenek abban, hogy Málta korlátozott körű, fogságban történő tenyésztési programot indított; valamint hogy Málta a csatlakozási okmányban meghatározott átmeneti időszak végén a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó programot beszüntette.¹¹

27. A 2013. márciusi választásokat megelőzően az akkori ellenzéki párt (Partit Laburista, a továbbiakban: PL) és a Federation for Hunting and Conservation – Malta (máltai vadászati és vadvédelmi szövetség; a továbbiakban: FKNK) közös nyilatkozatot adott ki, amelyben azt ígérték, hogy amennyiben a PL hatalomra kerül, együtt fognak dolgozni egyebek mellett azon, hogy „megfelelő eltérést” alkalmazhassanak a Máltán hagyományos pinybefogás terén. A PL ezt követően megnyerte a 2013. évi választásokat. 2013 augusztusában az FKNK javaslatot terjesztett a Malta Ornithology Committee (máltai madarászati bizottság) elé a pinyek befogásának a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti engedélyezésére. Ezt követően Málta tárgyalásokat kezdeményezett a Bizottsággal.

28. 2014 első felében a Bizottság több kétoldalú találkozót tartott Máltával. 2014 áprilisában Málta műszaki feljegyzést terjesztett be, amelyben felvázolta a tervezett eltérés paramétereit.

29. 2014. június 16-án a Bizottság uniós pilotkérelmet küldött Máltának, amelyben összefoglalta álláspontját. A Bizottság kifejezte azon nézetét, miszerint a tervezett eltérés nem felel meg a madárvédelmi irányelv 9. cikkében foglalt feltételeknek. Ettől függetlenül 2014. július 15-én Málta elfogadta a 2014. évi 205. és 253. sz. jogi nyilatkozatot, amelyek engedélyezték a pinyek befogását. 2014. augusztus 25-én Málta válaszolt az uniós pilotkérelemre, azt állítva, hogy az eltérés a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján igazolt.

30. A Bizottság 2014. október 17-én felszólító levelet küldött Málta részére. Málta 2014. november 14-én válaszolt, fenntartva álláspontját.

31. 2015. május 15-én Málta jelentést küldött a Bizottságnak a 2014. évi őszi befogási időszak eredményéről. Ez az információ megerősítette a Bizottság azon véleményét, hogy Málta eltérést engedélyező rendszere összeegyeztethetetlen a madárvédelmi irányelvvel, mivel nem felel meg a 9. cikk szerinti eltérés feltételeinek. Málta ezért sérti az 5. és 8. cikkben foglalt tilalmakat. 2015. május 28-án a Bizottság indokolással ellátott véleményt adott ki. 2015. július 28-án Málta válaszolt erre, és megismételte a felszólító levélre adott válaszában szereplő álláspontját.

32. A Bizottság 2015. október 30-án megindította a jelen keresetet és azt kérte a Bíróságtól, hogy:

- állapítsa meg, hogy a Máltai Köztársaság azáltal, hogy a vadpinyek közül hét faj¹² befogását lehetővé tevő, eltérést engedélyező rendszert fogadott el, nem tett eleget a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 5. cikkének a) és e) pontjából, illetve a 8. cikkének (1) bekezdéséből eredő, a IV. melléklet a) pontjával összefüggésben értelmezett kötelezettségeinek;
- a Máltai Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

33. A 2017. február 15-én tartott tárgyaláson a Bizottság és Málta is előadta szóbeli észrevételeit.

¹¹ A Málta Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló okmány (HL 2003. L 236., 33. o.) XI. melléklete 10. pontjának („Környezetvédelem”) D alpontja („Természetvédelem”) szerint a 79/409/EGK irányelv (a madárvédelmi irányelv elődje) 5. cikkének a) és e) pontjától, 8. cikkének (1) bekezdésétől és IV. mellékletének a) pontjától „eltérve” Máltán hét pinyfaj „kizárólag fogva tartás céljából” a 2008. december 31-ig tartó átmeneti időszak alatt befogható. Részletes rendelkezéseket tartalmaz e tevékenység fokozatos megszüntetésére és egy fogságban történő tenyésztési program bevezetésére. A fenti átmeneti időszak megszűnését követően a pinyek csapdába ejtésének egyetlen módja a vadon élő példányoknak „a fogságban tartott fajok megfelelő genetikai sokféleségének biztosítása érdekében” történő befogása volt. A rendelkezések szerint az „átmeneti intézkedés hatálya alatt a foglyul ejtett madarak számának lényeges csökkenése várható”.

¹² A fenti 2. lábjegyzetben említett fajok.

A felek érvei

34. Keresetének alátámasztására a Bizottság öt jogalapot terjeszt elő, ezek közül kettő bír jelentőséggel jelen indítvány szempontjából. Először is, Málta nem bizonyította, hogy nincs más megfelelő megoldás, amint azt az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének első tagmondata előírja. Másodszor, Málta nem bizonyította, hogy az engedélyezett tevékenység a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „ésszerűen indokolható hasznosításnak” minősül.

35. Málta fenntartja, hogy az általa alkalmazott eltérés a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontján alapul, valamint, hogy az az említett rendelkezésnek teljes mértékben megfelel.

Értékelés

Előzetes megjegyzések

36. Habár jelen indítványnak nem célja, hogy mind az öt jogalappal foglalkozzon, fontosnak tartom már az elején bizonyos tények rögzítését, amelyek a hét pintyfaj befogásának máltai engedélyezését illetően nem vitatottak.

37. Először is, az egyes pintyfajokra vonatkozó teljes időszaki befogási korlátozást az őszi pintybefogási időszakra előre meghatározzák, és ez az érték *2014-ben, 2015-ben és 2016-ban valamennyi fajra pontosan megegyezett*. Meglehetősen valószínűtlennek tűnik, hogy a Máltán keresztülvonuló hét pintyfaj számában az évek során nem történt semmiféle változás.¹³ Másodszor, a máltai jog alapján a teljes időszaki befogási korlátozás 27 500 pinty.¹⁴ Több mint 4000 engedélyt adtak ki és az egyes engedélyek a jogosultat legfeljebb 10 pinty befogására jogosítják fel, ebből az következik, hogy – hacsak nem állítják le a befogást a teljes időszaki befogási korlátozás értékének elérésekor, és a végrehajtás hatékony – valószínűbb, hogy az összes potenciális befogás egy szezonban inkább 40 000, nem pedig 27 500 pinty lesz.

38. Harmadszor, az egyes engedélyek alapján egyetlen, „befogóállomásonként legfeljebb két pár horizontális csapóhálót tartalmazó” befogóállomás regisztrálható, „ahol is a hálók egyenként legfeljebb 38 m² nagyságúak”.¹⁵ A kivetett hálók teljes területe így a jelek szerint 152 m².¹⁶ Az őszi befogási időszak 73 napig tartott.¹⁷ Mivel a teljes befogható mennyiség engedélyenként tíz pinty, ez azt jelenti, hogy 152m²-nyi teljes nettó alapterületen tették lehetővé, hogy átlagosan heti egy pintyet befogjanak az őszi befogási időszak 73 napja alatt.

13 Így például a Bizottság rámutatott, hogy 2014-ben a tengelicre vonatkozó időszaki befogási korlátozás (800) jelentősen meghaladta az említett fajnak a 2014. évi őszi befogási időszakban Máltán átvonuló teljes egyedszámát.

14 Lásd a 2014. évi 250. sz. jogi nyilatkozat 5. szabályának (1) bekezdését, valamint az ezt követő 2015. és 2016. évi jogi nyilatkozat azonos rendelkezéseit.

15 Lásd a 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozat 2. szabályának (2) bekezdését.

16 Vagyis: 38 m² (egyetlen háló alapterülete) x 2 (mivel a hálók párban működnek) x 2 (mivel befogóállomásonként két pár háló van).

17 Lásd a 2014. évi 250. sz. jogi nyilatkozat 3. szabályát, valamint az ezt követő 2015. és 2016. évi jogi nyilatkozat azonos rendelkezéseit.

39. Végezetül, míg a máltai jogszabály alapján a madarak befogásának kizárólagos célja a fogságban tartás, Málta érvelésének szerves részét képezi, hogy a vadpintyek befogására nincs szükség a fogságban tenyésztett madarak genetikai sokféleségének biztosítása érdekében. Tudományos okokból nyilvánvalóan jobb, ha erre a célra további fogságban tenyésztett pintyet importálnak.¹⁸ Málta tehát kifejezetten lemondott arról, hogy a 9. cikk (1) bekezdése szerinti eltérést a csatlakozási okmányában előírt konkrét, korlátozott célra használja.¹⁹

40. A máltai jogszabály ezzel nyilvánvalóan a vadon élő madarak csapóhálókkal történő befogását és későbbi fogságban tartását engedélyezi. A fenti elemek mindegyikét tiltja a madárvédelmi irányelv IV. mellékletének a) pontjával összhangban értelmezett 5. cikkének a) és e) pontja, valamint 8. cikkének (1) bekezdése. Az, hogy Málta valóban megsérti-e az említett rendelkezéseket, attól függ, hogy jogszabálya teljesíti-e a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontjában szereplő eltéréssel kapcsolatos szigorú feltételeket.

41. Ezek a feltételek a következők: i. ne legyen más megfelelő megoldás azon tevékenység alternatívájaként, amelyre az eltérést kérik; ii. az eltérés csak a „befogást, tartást vagy egyéb észszerűen indokolható hasznosítást” engedélyezheti; iii. szigorúan szabályozott feltételek mellett; iv. szelektív alapon; és v. kisszámú madár részvételével történhet.

42. Kiindulásképpen megjegyzem, hogy az általam az imént felvázolt tények egyértelműen arra utalnak, hogy a máltai jogszabály nem férhet bele a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint engedélyezett eltérésbe.

A madárvédelmi irányelv – értelmezési alapelvek

43. Amint arra Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnok rámutatott, a madárvédelmi irányelv egy zavaró előfeltevésen alapul: a tagállamok európai területén természetesen előforduló több vadon élő madárfaj populációjának csökkenésén.²⁰ Ez a csökkenés „komoly veszélyt jelent a természetes környezet megőrzése szempontjából, különösen azért, mert ezáltal veszélybe kerül a biológiai egyensúly”²¹; és „a tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madárfajok védelmét biztosítani kell [az Unió] életkörülmények javítására és a fenntartható fejlődésre irányuló céljai megvalósítása érdekében”²².

44. A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépését követően „a környezet minőségének magas fokú védelmének és javításának” az EUSZ 3. cikk (3) bekezdésében foglalt elve az uniós jog irányadó célkitűzésévé vált. Ugyanez az elv szerepel a Charta 37. cikkében²³ is, amely – megint csak a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően – az elsődleges uniós jog részét képezi és a másodlagos jog értelmezési eszközének minősül.²⁴

18 Málta azt állítja, hogy az importált fogságban tenyésztett madarak használata jelentősen könnyebben kivitelezhető és hatékonyabb a fogságban tartott pintypopuláció genetikai sokféleségének biztosítása szempontjából; valamint hogy a fogságban történő tenyésztési programhoz a továbbiakban már a vadon élő pintyek korlátozott befogására sem volt szükség. Málta ezt az értékelést különböző, általa idézett tudományos jelentésekre alapozta, különösen a máltai madarászati bizottság egyik albizottságának egyik 2010. évi jelentésére. A Bizottság ennyiben osztja Málta értékelését.

19 Lásd a fenti 26. pontot és a 9. lábjegyzetet.

20 Lásd: Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnoknak a Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyre vonatkozó indítványa, C-182/02, EU:C:2003:248, 5. pont.

21 A madárvédelmi irányelv (3) preambulumbekkezdése.

22 (5) preambulumbekkezdés.

23 Az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL 2012. C 326., 2. o., a továbbiakban: Charta). Ez a cikk kötelezettséggként írja elő, hogy biztosítani kell a „magas színvonalú környezetvédelmet és a környezet minőségének javítását”, és e célkitűzések beépítését az uniós politikákba.

24 Lásd: Jääskinen főtanácsnoknak a Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ügyre vonatkozó indítványa, C-461/13, EU:C:2014:2324, 6. pont.

45. Az állandó ítélkezési gyakorlat alapján, amennyiben valamely tagállam egy, az uniós jogban előírt eltérésre kíván hivatkozni, intézkedése a Charta 51. cikkének értelmében véve az uniós jog végrehajtásának hatálya alá tartozik, így azt, hogy az említett intézkedés megfelel-e az alapvető jogoknak, az uniós jogi általános elvek, valamint a Chartában meghatározott alapvető jogok és elvek tükrében kell vizsgálni.²⁵

46. A madárvédelmi irányelv célja a madarak védelme, nem pedig vadászatuk vagy csapdába ejtésük szabályozása. Ezt az egyszerű igazságot szem előtt kell tartani, amikor a környezetvédelem – az irányelv elsődleges célja – és az irányelv 2. cikkében meghatározott egyéb (különösen gazdasági vagy rekreációs jellegű) érdekek között próbálunk egyensúlyt teremteni.

47. A 9. cikk (1) bekezdése nem ad szabad kezet a tagállamoknak az eltérés alkalmazására. Csupán annyiban engedi ezt számukra, amennyiben az feltétlenül szükséges és amennyiben az irányelv által elérni kívánt többi célkitűzés nem kerül veszélybe.²⁶ Konkrétabban, a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) bekezdése nem értelmezhető úgy, hogy ez váljon (kivétel helyett) szabállyá. Így ugyanis az 1. és 2. cikkben foglalt alapvető kötelezettségek nagyrészt kiüresednének.²⁷

48. Ebből következik, hogy a két fő mondatrész, vagyis a „ha nincs más megfelelő megoldás”, valamint a „befogás, tartás vagy egyéb észszerűen indokolható hasznosítás” kifejezések értelmezésekor olyan megközelítési módot kell alkalmazni, amely a leginkább elősegíti a védelem célját.²⁸

49. A 9. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában szereplő, eltérést lehetővé tevő egyéni kategóriák az én olvasatomban nem arra irányulnak, hogy a védelem elvétől eltérő széles körű, általánosított gyakorlat alapjául szolgáljanak. Inkább arra, hogy lehetővé tegyék a tagállamok számára, hogy pontos követelményekkel és konkrét helyzetekkel foglalkozhassanak,²⁹ ha a közérdek alapján a főszabálynak (a vadon élő madarak védelme) teret kellene engednie valamely más kényszerítő körülménynek. Az irányelv (12) preambulumbekkezdése megerősíti ezt az értelmezést.

50. A 9. cikket a madárvédelmi irányelv szerinti általános védelmi elvektől való eltérésként szigorúan kell értelmezni,³⁰ az azt alkalmazni kívánó tagállamnak pedig bizonyítania kell az alkalmazásához szükséges feltételek teljesülését.³¹ Ezért Máltának kell a szükséges bizonyítékokat szolgáltatnia az említett eltérés igazolására.³²

51. Itt fontos felidézni, hogy a tagállamok kötelesek annak biztosítására, hogy védett fajt érintő beavatkozás engedélyezésére kizárólag pontos és megfelelő, a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott okokra, feltételekre és követelményekre utaló indokolást tartalmazó határozattal kerülhet sor.³³ Az eltérés összes releváns paramétereire vonatkozó ilyen részletes információ hiányában a Bizottság nem lenne képes ellenőrizni és – ahogy azt a 9. cikk (4) bekezdése megköveteli – „mindenkor” biztosítani, hogy a tagállamok megfeleljenek a szóban forgó irányelvnek.

25 Lásd: 2013. február 26-i Åkerberg Fransson ítélet, C-617/10, EU:C:2013:105, 21. pont; 2016. december 21-i Tele2 Sverige és Watson és társai ítélet, C-203/15 és C-698/15, EU:C:2016:970, 74. pont.

26 E tekintetben lásd: 2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-76/08, EU:C:2009:535, 58. pont.

27 Analógia útján lásd: 2016. december 21-i Tele2 Sverige és Watson és társai ítélet, C-203/15 és C-698/15, EU:C:2016:970, 89. pont.

28 Lásd: Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnoknak a Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyre vonatkozó indítványa, C-182/02, EU:C:2003:248, 26. pont.

29 Lásd: 1987. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet, 247/85, EU:C:1987:339, 7. pont; 1996. március 7-i Associazione Italiana per il WWF és társai ítélet, C-118/94, EU:C:1996:86, 21. pont.

30 Lásd: 2011. február 17-i The Number (UK) és Conduit Enterprises ítélet, C-16/10, EU:C:2011:92, 31. pont.

31 E tekintetben lásd: 2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-76/08, EU:C:2009:535, 48. pont.

32 E tekintetben lásd: 1999. szeptember 16-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-414/97, EU:C:1999:417, 22. pont.

33 Lásd: 2006. június 8-i WWF Italia és társai ítélet, C-60/05, EU:C:2006:378, 34. pont.

52. Amint az magából a 9. cikkből (amely az eltérés alkalmazására részletes és nagyon szigorú feltételeket határoz meg) és az arányosság általános elvéből következik, az eltérésnek, amellyel a tagállam élni kíván, arányosnak kell lennie az azt indokoló szükségletekkel.³⁴ Így az állandó ítélkezési gyakorlat alapján a 9. cikkben a *vadászati korlátozásoktól* (valamint a madárvédelmi irányelv 5., 6. és 8. cikkében szereplő egyéb korlátozásoktól és tilalmaktól) eltérést engedő lehetőség csak akkor biztosított, ha a 9. cikk (2) bekezdésében szereplő pontos alaki feltételek teljesülnek, amelyek azt a célt szolgálják, hogy az eltérést a feltétlenül szükséges szintre szorítsák, és lehetővé tegyék a Bizottságnak, hogy felügyelje azokat.³⁵

53. Mindezek alapján a továbbiakban a Bizottság első és harmadik jogalapját fogom vizsgálni.

Az első jogalap: „ha nincs más megfelelő megoldás”

54. A Bizottság szerint Málta nem bizonyította, hogy a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében „nincs más megfelelő megoldás” a pintyek csapdába ejtésére, amely révén kezelni lehetne azt a „problémát” vagy „különleges helyzetet”, amelyet a máltai jogszabály meg akart oldani, vagyis a pintyek fogságban tartás céljával történő befogását. Egyebek mellett Málta nem bizonyította, hogy a fogságban történő tenyésztés nem megfelelő alternatív megoldás.

55. Málta ezzel szemben azzal érvel, hogy nem volt más megfelelő megoldás.

56. Jelen kötelezettségszegési eljárásban a Bizottság és Málta között alapvető nézeteltérés van azt illetően, hogy milyen tényleges cél áll a pintyek csapdába ejtésére vonatkozó máltai eltérés mögött. Míg a Bizottság szerint az eltérés kizárólag a különböző rekreációs felhasználás érdekében történő fogságban tartás céljára engedélyezi a pintyek befogását, Málta szerint e célba beletartozik az öncélú befogás is.

57. A Bíróság valamely előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretén belül nem értelmezi a nemzeti jogot.³⁶ Azonban a kötelezettségszegési eljárás jellegéből adódóan a Bíróság köteles értékelni, hogy konkrét nemzeti jogszabályok bevezetésével vagy hatályban tartásával a tagállam elmulasztotta-e teljesíteni uniós jogi kötelezettségeit.

58. A máltai jogszabály köznapi értelmezése arra utal, hogy az eltérés célja az, amit a Bizottság előadott.

59. Először is, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint egy kötelezettségszegés fennállását azon helyzet alapján kell megítélni, amelyben az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő leteltekor a tagállam volt.³⁷ A releváns nemzeti jogi keret ezért az, amely az említett időpontban hatályban lévő törvényi és rendeleti rendelkezésekből eredően az ügyre vonatkozik.

60. Másodszor, egy kötelezettségszegési eljárásban a Bíróságnak elemzését elsősorban a nemzeti jogszabályok rendelkezéseinek szó szerinti értelmezésére kell alapítania.³⁸ Itt megjegyzem, hogy abban nincs vita, hogy a 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozatot, amely az eltérés alapjául szolgál, azért hirdették ki, hogy lehetővé váljon pintyek befogása „kizárólag fogva tartás céljából”³⁹ [...], ideértve a vásárokon és kiállításokon való felhasználással, a tenyésztéssel, és/vagy az élő csalimadárként történő hasznosítással kapcsolatos célokat is, jelen szabályoknak megfelelően”.

34 E tekintetben lásd: 2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-76/08, EU:C:2009:535, 57. pont.

35 Lásd: 1996. március 7-i Associazione Italiana per il WWF és társai ítélet, C-118/94, EU:C:1996:86, 21. pont.

36 E tekintetben lásd: 2009. április 23-i Angelidaki és társai ítélet, C-378/07–C-380/07, EU:C:2009:250, 48. pont.

37 Lásd többek között: 2005. április 26-i Bizottság kontra Írország ítélet, C-494/01, EU:C:2005:250, 29. pont.

38 Lásd: 2007. december 13-i Bizottság kontra Írország ítélet, C-418/04, EU:C:2007:780, 269. és az azt követő pontok.

39 Vagy esetleg „tenyésztés céljából”; lásd a fenti 5. lábjegyzetet.

61. Lényegében ugyanez a leírás található a vadon élő madarak szabályozásával foglalkozó máltai egység által készített 2014. évi hivatalos műszaki feljegyzésben; ez a leírás lényegében megfelel a csatlakozási okmány XI. melléklete 10. pontja („Környezetvédelem”) D. alpontja („Természetvédelem”) bevezető megjegyzéseinek.⁴⁰ Végezetül szembeötlő, hogy az FKNK (a pintyek csapdába ejtésének újbóli bevezetését népszerűsítő két fél közül az egyik)⁴¹ a csapdába ejtésről szóló, 2012. júliusi feljegyzésében megerősítette, hogy a pintyek csapdába ejtésének gyakorlata „kizárólag az élő madarak énekük, csalimadárként történő használatuk vagy fogságban történő tenyésztésük céljával történő tartását” szolgálja. Az akkori dokumentumokban ezért semmi nem utal arra, hogy a máltai jogszabályt az öncélú csapdába ejtés engedélyezése érdekében vezették be.

62. Harmadszor, a kialakult ítélkezési gyakorlat alapján a Bíróság csak kivételesen térhet el a nemzeti rendelkezés szó szerinti értelmezésétől. Különösen ez a helyzet, ha a nemzeti bíróságok ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti jog rendelkezéseit egy adott módon kell értelmezni.⁴² Itt azonban nem erről van szó.

63. Nem úgy tűnik, hogy a Málta által a nemzeti jog értelmezésének módjára előterjesztett magyarázatok megfelelnek a jogszabály releváns rendelkezései tényleges szövegének. Ellenkezőleg, *contra legem* értelmezésnek tűnnek.

64. Az első jogalap vizsgálata során ezért abból fogok kiindulni, hogy a máltai jogszabályt szó szerint kell értelmezni, vagyis mint amely arra irányul, hogy a pintyek befogását kizárólag fogva tartás céljából lehetővé tegye, ideértve a vásárokon és kiállításokon való felhasználással, a tenyésztéssel, és/vagy az élő csalimadárként történő hasznosítással kapcsolatos célokat is, jelen szabályoknak megfelelően. A teljesség kedvéért ezután röviden megvizsgálom az első jogalapot a Málta által előterjesztett nézőpontból is.

Kizárólag fogva tartás céljából történő befogás

65. A madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának bevezető szövegéből az következik, hogy a rendelkezés szerinti eltérés csak akkor megengedett, ha „nincs más megfelelő megoldás” a problémaként meghatározott azon tevékenységre, amelyet a szóban forgó eltérés alkalmazásával kezelni kívánnak.⁴³ Ez a kifejezés a 9. cikk (1) bekezdésének bevezetésében „kapuórként” szolgál, hogy korlátozza az eltérésnek az a), b) és c) pontban felsorolt különös jogalapjaihoz való hozzáférést.

66. A „megfelelő megoldás” olyan uniós jogi fogalom, amelyet önállóan kell értelmezni. E tekintetben egyetértek Fennelly főtanácsnokkal, aki szerint a „»megfelelő« fogalmat úgy kell értelmezni, hogy az a megoldás, amely rendezi a nemzeti hatóságok *adott problémáját*, és amely emellett a lehető legteljesebb mértékben tiszteletben tartja az irányelvben foglalt tilalmakat; valamely eltérés csak akkor megengedett, ha nem fogadható el más megoldás, amelyhez nem kell ezeket a tilalmakat hatályon kívül helyezni”⁴⁴.

40 A 253. sz. jogi nyilatkozat és a műszaki feljegyzés angol változata szóról szóra egyezik a csatlakozási okmány XI. melléklete 10. pontja („Környezetvédelem”) D. alpontjának („Természetvédelem”) angol szövegével, a 253. sz. jogi nyilatkozat máltai változatában azonban kisebb eltérés található (lásd az 5. lábjegyzetet). Mint az később kitűnik, ez a kisebb eltérés nem érinti a végkövetkeztetésemet.

41 Lásd a fenti 27. pontot: a másik népszerűsítő a PL volt, amely ezután megnyerte a 2013. évi választásokat és kormányt alakított.

42 Az említett ítélkezési gyakorlat alapján a nemzeti törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések hatályát a nemzeti bíróságok által történő értelmezésük figyelembevételével kell megállapítani (lásd különösen: 2003. december 9-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-129/00, EU:C:2003:656, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezenfelül, amennyiben valamely nemzeti szabályozással kapcsolatban olyan eltérő bírói értelmezések merülnek fel, amelyeket figyelembe lehet venni, és amelyek közül egyes értelmezések az említett szabályozásnak az uniós joggal összeegyeztethető alkalmazására, más értelmezések pedig a közösségi joggal összeegyeztethetetlen alkalmazására vezetnének, meg kell állapítani, hogy e szabályozás legalábbis nem teljesen egyértelmű ahhoz, hogy biztosítsa a szabályozás uniós joggal összeegyeztethető alkalmazását (lásd a 33. pontot).

43 E tekintetben lásd: 2003. október 16-i Ligue pour la protection des oiseaux és társai ítélet, C-182/02, EU:C:2003:558, 15. pont; 2005. június 9-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-135/04, EU:C:2005:374, 18. pont.

44 Lásd: Fennelly főtanácsnoknak az LRBPO és AVES ügyre vonatkozó indítványa, C-10/96, EU:C:1996:430, 33. pont (kiemelés tőlem).

67. A tagállamnak alaposan fel kell térképeznie és értékelnie kell, hogy „*nincs-e* más megfelelő megoldás” a szóban forgó tevékenység kezelésére. E tekintetben egyetértek a Bizottsággal abban, hogy a tagállamnak először bizonyítania kell, hogy létezik egy olyan konkrét cél, amely alátámasztja az eltérés alkalmazását. Itt felhívom a figyelmet arra a hasznos módszertanra, amelyet a Bizottság a vadászattal kapcsolatos eltérésekre vonatkozóan a fenntartható vadászatról szóló (nem kötelező erejű) útmutatójában⁴⁵ alakított ki; erről a módszertanról Málta az ellenkérelmében kifejezetten azt állította, hogy követi.

68. Ezután, nem hiszem, hogy valamely tagállam a megoldani kívánt problémát meghatározhatja mesterségesen úgy, hogy kizárja a többi potenciálisan megfelelő megoldást. Inkább olyan objektív adatokra történő hivatkozással kell bizonyítania, hogy nincsenek ilyen alternatív megoldások, amelyeket a Bizottság ellenőrizhet, és így a Bíróság felülvizsgálhat.⁴⁶ A tagállam csak akkor hivatkozhat a 9. cikk (1) bekezdésében szereplő valamelyik eltérési kategóriára, ha az eset összes körülményét figyelembe véve és a madárvédelmi irányelv célkitűzéseit tiszteletben tartva valóban *nincs alternatív megoldás*, amely révén az általa megjelölt jogos cél megvalósulhat.

69. A „megfelelő” kifejezés használata arra utal, hogy a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) bekezdése nem írja elő, hogy a megoldás tökéletes legyen vagy szükségszerűen pontosan megegyezzen a megoldani kívánt helyzet korábbi, hagyományos megoldásával. Az új megoldás esetleg bizonyos fokú kényelmetlenséggel vagy azzal járhat, hogy az érintetteknek gyakorlataikat ki kell igazítaniuk.

70. Az általam képviselt megközelítést megerősíti az ítélkezési gyakorlat.

71. Így az LRBPO és AVES ítéletben⁴⁷ a belga Conseil d'État két olyan kérdést terjesztett elő, amely közvetlenül kapcsolódik a jelen eljáráshoz. Azt kérdezte, lehet-e hivatkozni a madárvédelmi irányelv 5., 9. és 18. cikkére annak érdekében, hogy valamely tagállam figyelembe vehesse, hogy a madarak rekreációs célú befogásának tilalma számos állatbarátot arra kényszerítene, hogy berendezéseit megváltoztassa és bizonyos szokásokról lemondjon, amennyiben az adott állam elismeri, hogy a tenyésztés lehetséges, de széles körben még nem kivitelezhető?

72. Az említett ügyben a Bíróság rendelkezésére álló anyagból az derült ki, hogy a szóban forgó fajok fogságban történő tenyésztése és szaporítása nemcsak hogy tudományosan és műszakilag kivitelezhető, de egyes tenyésztők már sikeresen végzik is. Ilyen körülmények között a Bíróság kimondta, hogy „a fogságban végzett tenyésztést és szaporítást csak akkor lehet úgy tekinteni, hogy *nem* minősül »más megfelelő megoldásnak«, ha megállapítják, hogy amennyiben nem kerülne sor a vadon élő madarak befogására, ezek a tevékenységek nem lehetnének sikeresek. Következésképpen az, hogy a szóban forgó fajok fogságban végzett tenyésztése és szaporítása széles körben még nem kivitelezhető a *madárbarátok* berendezései és *rögzült szokásai* miatt – amely szokásokat ráadásul az irányelv általános rendszerétől eltérő hazai szabályok ösztönözik –, *önmagában nem elegendő ahhoz, hogy kétséget ébresszen a vadon élő madarak befogása alternatív megoldásának megfelelő jellegét illetően.*”⁴⁸

45 Lásd a 3. szakaszt, 41. és azt követő oldalakat. E módszertan szerint valamely eltérés bevezetésének előzetes feltétele, hogy legyen egy olyan konkrét probléma, amelyre megoldást keresnek. Ez a következő szakaszokat írja elő: i. azon pontos probléma megjelölése és meghatározása, amelyre a megoldást keresik; ii. az említett probléma potenciális alternatív megoldási lehetőségeinek megjelölése; iii. meggyőződés arról, hogy az irányelv 9. cikke az ilyen alternatív megoldásokra alkalmazható; és iv. a „megfelelő megoldás tesztjének” alkalmazása a potenciális alternatív megoldásokra. A fenntartható vadászatról szóló útmutató a következő linken érhető el: http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/docs/hunting_guide_hu.pdf.

46 Lásd a fenti 49–52. pontot.

47 1996. december 12-i ítélet, C-10/96, EU:C:1996:504.

48 20. és 21. pont (kiemelés tőlem).

73. A Bíróság rendelkezésére álló tényekből egyértelmű, hogy a Bíróság LRBPO és AVES ítélete⁴⁹ átültethető a jelen kötelezettségszegési eljárásra. Úgy vélem, egyértelmű, hogy amit a Bíróság a madárbarátoknak a madárházaiak benépesítésével kapcsolatban kimondott, ugyanúgy vonatkozik a hét pintyfaj fogva tartására, vagyis énekesmadárként, „ideértve a vásárokon és kiállításokon való felhasználással, a tenyésztéssel, és/vagy az élő csalimadárként történő hasznosítással” kapcsolatos tartására, amint az a 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozatban szerepel. A fogságban történő tenyésztésre vonatkozó program alternatív megoldás (vagyis a pintyek fogságban tartási céllal történő szaporításának alternatív módja). Málta ezért nem hivatkozhat a 9. cikk (1) bekezdésben szereplő eltérésre.

74. Most pedig hadd foglalkozzam röviden a Málta által az ellenkérelemben előterjesztett néhány konkrét érveléssel.

75. Nem változtathatja meg ezt a következtetést Málta azon érve, amely szerint soha nem értett egyet azzal, hogy a csatlakozási okmány XI. mellékletében foglalt, a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó program megfelelő megoldást fog jelenteni. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint sem az egyéni állásfoglalások, sem a tagállamok közös nyilatkozatai nem használhatók egy rendelkezés értelmezéséhez, ha annak szövegében nincs hivatkozás a nyilatkozat tartalmára, és így e nyilatkozatoknak nincs jogi jelentőségük.⁵⁰ A jelen ügyben pontosan ez a helyzet.

76. Ezenfelül Málta azt állítja, hogy a fogságban történő tenyésztés nem megfelelő alternatíva, mivel a biogeográfiai tényezők kombinációja lényegében kizárja, hogy vadon befogott pintyeket a genetikai sokféleség fenntartása érdekében bevonjanak a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó programba (és ezzel elfogadja, hogy a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó máltai programhoz a továbbiakban nem lesz szükség korlátozott számú vadon befogott pintyre sem). Málta saját érveléséből ezért az következik, hogy a fogságban tenyésztett állomány szükséges genetikai sokfélesége biztosítható olyan eszközökkel, amelyekhez nincs szükség a madárvédelmi irányelvtől való eltérésre.

77. Hasonlóképpen Málta hivatkozása a korábbi Bizottság kontra Málta ítélet 56. pontjára szintén nem tudja megváltoztatni ezt az álláspontot.⁵¹

Öncélú befogás

78. A teljesség kedvéért most röviden a Málta által jelenleg előterjesztett szempontból foglalkozom az első jogalappal, vagyis az alapján, hogy az eltérés valójában az „öncélú befogásra” is kiterjed, és hogy „a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó program [...] nem nyújtott megfelelő alternatív megoldást a tevékenységhez elengedhetetlenül hozzátartozó befogási elemére”. Málta szerint ez utóbbi hozzátartozik a pintyvadászok mélyen gyökerező hagyományos életviteléhez, és az ő szenvedélyük fogságban tartott pintyek beszerzésével nem elégíthető ki.

79. Először is fontos megállapítani, hogy nem terjesztettek elő olyan igényt, amely szerint a madárvédelmi irányelvben szereplő szigorú madárvédelmi rendszertől való eltérést úgy kellene megfogalmazni, hogy biztosítható legyen, hogy *minden* fogságban tartott pinty olyan pinty, amelyet hagyományos vadász csapóháló használatával vadon fogott be. Mivel viszonylag nagy számú pintyről van szó, első ránézésre alternatív megoldás lehetne, ha a fogságban tartott pintyek iránti kereslet

49 1996. december 12-i ítélet, C-10/96, EU:C:1996:504.

50 E tekintetben lásd: 1991. február 26-i Antonissen ítélet, C-292/89, EU:C:1991:80, 18. pont; 1996. február 13-i Bautiaa és Société française maritime ítélet, C-197/94 és C-252/94, EU:C:1996:47, 51. pont; 1998. december 3-i KappAhl ítélet, C-233/97, EU:C:1998:585, 23. pont.

51 2009. szeptember 10-i ítélet, C-76/08, EU:C:2009:535. Az említett ügyben a Bizottság által megjelölt alternatív megoldás olyan korlátozott körű lehetőséget kínált a kívánt tevékenység (vadászat) folytatására, hogy a Bíróság úgy vélte, hogy esetleg „a fajok védelme és bizonyos szabaddidős tevékenységek között az irányelv által megteremtteni kívánt egyensúly felborul”. Jelen ügyben azonban egyértelmű, hogy a madártartás a megfelelő léptékű fogságban történő tenyésztési programnak köszönhetően sikeresen fenntartható.

nagyobb részét fogságban történő tenyésztésre vonatkozó programból elégítenék ki, a csapdába ejtést (a hagyományos pintybefogási vágy kielégítésére) pedig sokkal kevesebb madárra korlátoznák. Másodszor, a kialakult ítélkezési gyakorlatból már egyértelmű, hogy a 9. cikk (1) bekezdése szerinti eltérés nem alkalmazható az *engedélyezett* vadászat szükségtelen kiterjesztésére.⁵²

80. Harmadszor, amennyiben az öncélú befogás a jogszabály kimondott célja, alternatív megoldás lehet egy befogásból, tudományos célú gyűrűzésből és szabadon engedésből álló (sokkal korlátozottabb) program. Málta maga is elismeri, hogy ez a megoldás a jogszabály kettős céljából a befogási elemet megvalósítja, ezt a megoldást azonban elutasítja, mivel a „befogással, gyűrűzéssel és szabadon engedéssel” egyidejűleg a tartás eleme nem valósul meg.⁵³ Azonban amint azt már kifejtettem, egyértelmű, hogy a tartás eleme megfelelően megvalósulhat a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó program révén.⁵⁴

81. Negyedszer, a Bíróság rendelkezésére álló anyagból semmi nem utal arra, hogy a „befogás, gyűrűzés és szabadon engedés” ne lenne megfelelő alternatív megoldás. Objektív módon számomra meggyőzőnek tűnik, hogy sokkal korlátozottabb számú madár szigorúan tudományos célra történő „befogása, gyűrűzése és szabadon engedése” révén a vadászok továbbra is örömeiket lelnék a madarak csapdába ejtésével kapcsolatos készségeik gyakorlásában, miközben a madárvédelemre gyakorolt negatív hatást jelentősen csökkenne. Lényegtelen, hogy a vadászoknak így a jövőben már nem lenne meg a jelenlegi, egyebek mellett a befogott példányok viszonteladásából származó anyagi ösztönzésük. Írásbeli beadványában Málta kifejtette, hogy már jelenleg is kötelező minden befogott madarat gyűrűzni. Mindezek alapján hihetőnek tűnik, hogy a tudományos gyűrűzéshez szükséges szaktudás megtanítható a pintyvadászoknak. Hangsúlyozom azonban, hogy amennyire én látom, a hagyományos csapóhálók nem képezhetik részét egy ilyen megoldásnak.⁵⁵

82. Egy további alternatív megoldás lehet talán, a madárvédelmi irányelv II. mellékletében felsorolt, vagyis azon madárfajok (mindkét módszerrel történő) korlátozott befogása, amelyek az irányelv 7. cikkében meghatározott feltételek mellett vadászhatók. Ezzel kapcsolatban megelégszem azzal, hogy megjegyzem, hogy az alternatív megoldás meglétére vonatkozó tesztnek objektív és kifejezett kritériumokon kell alapulnia;⁵⁶ hogy nem áll a Bíróság rendelkezésére olyan bizonyíték, amely szerint a szigorúan szabályozott feltételek mellett történő engedélyezett befogás nem jelent alternatív megoldást;⁵⁷ és hogy én a Bizottság kontra Finnország ítéletet nem úgy értelmezem, mint amely elfogadhatóvá teszi Málta azon álláspontját, hogy a befogásnak a pintyekre ki kell terjednie.⁵⁸

83. Végezetül nem találok igazolást azon javaslatra, hogy csak egy olyan megoldás felelhet meg a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) bekezdése szerinti értelemben vett alternatív megoldásnak, amelyre *nem* néz ferde szemmel a jelenlegi befogással foglalkozó közösség. Éppen ellenkezőleg: a kialakult ítélkezési gyakorlat egyértelmű abban, hogy a „rögzült szokások” önmagukban nem igazolják a 9. cikk (1) bekezdése szerinti eltérés alkalmazását.⁵⁹

52 Lásd: 2003. október 16-i Ligue pour la protection des oiseaux és társai ítélet, C-182/02, EU:C:2003:558, 16. pont; 2005. június 9-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-135/04, EU:C:2005:374, 19. pont; 2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-76/08, EU:C:2009:535, 50. pont.

53 Lásd a műszaki feljegyzés B. részét, 3. o. Málta álláspontját a tárgyaláson Málta képviselője megismételte.

54 Lásd a fenti 73. pontot.

55 Lásd a fenti 38. pontot; lásd még az alábbi 102. pontot és 72. lábjegyzetet.

56 Lásd a fenti 66–69. pontot.

57 Ugyanakkor arra is rá kell mutatnom, hogy nem áll a Bíróság rendelkezésére olyan anyag, amely arra utalna, hogy e fajok bármelyike ténylegesen elegendő példányszámmal van jelen Máltán ahhoz, hogy egy ilyen vadászattal kapcsolatos eltérés a madárvédelmi irányelv alapján engedélyezhető legyen.

58 Lásd: 2005. december 15-i ítélet, C-344/03, EU:C:2005:77, 44. pont. Az említett ügyben a Bíróság kimondta, hogy a II. melléklet alá tartozó madaraknak a II. melléklet alá tartozó más madarak helyett történő vadászata a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának legalább részben történő kiüresítésének kockázatával járna. Egyértelmű, hogy az említett ügy a saját konkrét tényeivel foglalkozott, és a jelen összefüggésben nincs jelentősége.

59 1996. december 12-i LRBPO és AVES ítélet, C-10/96, EU:C:1996:504, 21. pont. A tagállam az uniós jogon alapuló kötelezettségei megszegésének igazolásául nem hivatkozhat a helyi lakosság ellenkezésére (erről lásd: 2010. március 4-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-297/08, EU:C:2010:115, 81–85. pont).

84. Következtetésem szerint Málta nem bizonyította, hogy nincs más megoldás, és hogy a Bizottság első jogalapjának helyt kell adni.

Harmadik jogalap: „észszerűen indokolható hasznosítás”

85. A Bizottság szerint a Málta által alkalmazott eltérés nem tartozik a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti értelemben vett „észszerűen indokolható hasznosítás” fogalmának körébe.

86. Az *Oxford Dictionary*⁶⁰ az angol nyelvi változatban használt „judicious” szót a következőképpen határozza meg: „having, showing or done with good judgement or sense, careful and sensible [jó ítélőképességgel vagy érzékkel, gondosan és érzékletesen mutat vagy tesz valamit]”. A *Langenscheidt*⁶¹ nagyon hasonlóan határozza meg a madárvédelmi irányelv német nyelvi változatában használt „vernünftig” fogalmát. Sok nyelvi változatban az „észszerűen indokolható hasznosításban” szereplő „hasznosításnak” megfelelő szó a kihasználás konnotációját hordozza.⁶² Azonban a Bizottság a fenntartható vadászatról szóló útmutatójában (véleményem szerint helyesen) megjegyzi, hogy „a „hasznosítás” szó kihasználás konnotációját az »észszerűen megindokolható« kifejezéshez társuló felelősség, mértékletesség és helyes megítélés jelentéstartalommal kell ellensúlyozni.”⁶³

87. Ezenfelül egyértelmű, hogy míg a 9. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja olyan *konkrét* (és én azt mondanám, nyilvánvaló) *helyzeteket* határoz meg, amelyben a vadon élő madarak megölésére vagy befogására vonatkozó szigorú tilalomtól el lehet térni, a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja kevésbé előíró jelleggel van megfogalmazva és a „befogás, tartás vagy egyéb észszerűen megindokolható hasznosítás” engedélyezésére szolgál. Csábító lehet e kifejezés értelmének kiterjesztése és kényelmes „szabaduló záradéknak” tekintése. Számomra egyértelmű, hogy semmi nem indokolja a c) pontnak az a) és b) ponttól eltérő értelmezésére, ezért ennek a csábításnak ellen kell állni. Az uniós jogalkotó szándéka nem lehetett az, hogy minden meglévő gyakorlatot be lehessen söpörni a „befogás, tartás vagy egyéb észszerűen megindokolható hasznosítás” kényelmes címkéje alá, mivel ez aláásná a madárvédelmi irányelv egész célját.

88. Olykor „[valamely eltérést engedélyező] rendszer jellegénél és hatályánál fogva összeegyeztethetetlen az irányelv védelmi célkitűzéseivel”.⁶⁴ Ebből következik, hogy azok közül, amelyeket valamely tagállam engedélyezni kíván, nem minden sorolható be szükségszerűen a „befogás, tartás vagy egyéb észszerűen indokolható hasznosítás” fogalma alá és fér bele a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti eltérésbe.

89. Már hivatkoztam a Bíróságnak a 9. cikk (1) bekezdése szerinti eltérés értelmezésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatára. Most helyénvaló ezt a gyakorlatot folytatni.

60 Lásd online: <https://en.oxforddictionaries.com/>.

61 Lásd online: <https://de.langenscheidt.com/>.

62 Lásd a következő nyelvi változatokat: SK: využívanie; PL: wykorzystywanie; NL: gebruik; FR: exploitation; ES: explotación; DE: Nutzung; CZ: využívání; RO: utilizări.

63 Lásd a 3.5.25 pontot.

64 Lásd: 2007. július 12-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-507/04, EU:C:2007:427, 187. pont.

90. Először is, a Bíróság már 1987-ben kimondta, hogy a „madarak élő csalmadárként, vagy vásárokon való rekreációs célból történő befogása és értékesítése [...] a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti észszerűen indokolható hasznosításnak minősülhet”⁶⁵ (azonban nem indokolta meg, miért). Későbbi ügyekben a Bíróság hasonlóan további elemzés nélkül elfogadta vagy hallgatólagosan⁶⁶ vagy kifejezetten, hogy „a vadon élő madarak az irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében említett időszakok alatti rekreációs célú vadászata”⁶⁷ vagy rekreációs célú befogása, mint amely lehetővé kívánja tenni a madárbarátok madárházainak benépesítését, valamint a rekreációs célú madártenyésztésben a vérrokonság megelőzésére történő befogás⁶⁸ szintén észszerűen indokolható hasznosításnak minősülhet a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti értelemben.

91. Másodszor, az állandó ítélkezési gyakorlat alapján az illetékes hatóságok csak az elérni kívánt célhoz „objektív módon szükséges” számú madár befogását engedélyezhetik, és van egy alapvető követelmény, amely szerint a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontjában kifejezetten említett, a madarak „kis számára” vonatkozó felső határértéket be kell tartani.⁶⁹

92. Harmadszor, a II. mellékletben felsorolt madarakra vonatkozó két ügyben a Bíróság arra a megállapításra jutott, hogy az irányelv 9. cikke szerinti eltérések csak akkor engedélyezhetők, ha biztosított az érintett fajok állományának megfelelő szinten tartása. Ennek hiányában a madarak felhasználása semmi esetre sem tekinthető észszerűnek, tehát olyannak, ami a madárvédelmi irányelv (11) preambulumbekzdése értelmében elfogadható hasznosítást jelent.⁷⁰ A jelen összefüggésben ezért, amely a II. mellékletben fel nem sorolt madarakat érinti, ez az ítélkezési gyakorlat releváns.

93. Negyedszer, a Bíróság már 1987-ben egyértelművé tette, hogy *amennyiben* „nincs biztosíték arra, hogy az egyes madárfajok befogását a feltétlenül szükséges minimumra korlátozzák [...] vagy a befogáshoz használt eszközök, eljárások vagy módszerek nem tömegesek, nem válogatás nélküliek, vagy pedig alkalmasak egy faj helyi kipusztítására”, a 9. cikkben szereplő „alapvető követelmények” nem teljesülnek.⁷¹

94. Végezetül hangsúlyozom, hogy az általam áttekintett valamennyi ügy a környezetvédelem „magas szintjét” hangsúlyozó Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőző időszakokra vonatkozott – ezen elvet megismétli a Charta 37. cikke, amely ma már az elsődleges jog része. A jelen ügyet azonban ezen (új) háttér alapján kell eldönteni.

95. Az említett ítélkezési gyakorlatnak a máltai jogszabályra való alkalmazása arra enged következtetni, hogy ez utóbbi nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen az „észszerűen indokolható hasznosítás” feltételével.

65 Lásd: 1987. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, 262/85, EU:C:1987:340, 38. pont.

66 Lásd: 1996. március 7-i Associazione Italiana per il WWF és társai ítélet, C-118/94, EU:C:1996:86, ahol a Bíróság látszólag további elemzés nélkül azt fogadta el hallgatólagosan, hogy a tagállam – amennyiben nemzeti jogszabálya kellő részletességgel határozta meg az eltérést – alkalmazhatta a 9. cikkben foglalt eltérést a II. mellékletben felsorolt és fel nem sorolt madarak vadászatának engedélyezésére. A Bíróság valójában a következőt mondta ki: „a [...] 9. cikk akként értelmezendő, hogy a tagállamok a védett fajok vadászatának általános tilalmától [...] csak a 9. cikk (1) és (2) bekezdésében említett szempontokra *kellő részletességgel utaló intézkedések útján* térhetnek el” (kiemelés tőlem).

67 Lásd: 2003. október 16-i Ligue pour la protection des oiseaux és társai ítélet, C-182/02, EU:C:2003:558, 10. pont, ahol a Bíróság a Bizottság kontra Olaszország ítéletben (lásd: 1987. július 8-i ítélet [247/85, EU:C:1987:339], az 1987. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélettel [262/85, EU:C:1987:340] párhuzamos ügy; a két ítélet szövege nem azonos, de indoklásuk nagyrészt hasonló), az Associazione Italiana per il WWF és társai ítéletben (1996. március 7., C-118/94, EU:C:1996:86) és a Bizottság kontra Olaszország ítéletben (1987. július 8., 262/85, EU:C:1987:340) írt érvelés kombinációjára „egyértelmű” gyakorlatként hivatkozott. Bevallom, az ítélet ezen elemét nem könnyen tudom követni.

68 1996. december 12-i LRBPO és AVES ítélet, C-10/96, EU:C:1996:504, 22. pont.

69 1996. december 12-i LRBPO és AVES ítélet, C-10/96, EU:C:1996:504, 26. pont.

70 Lásd: 2006. június 8-i WWF Italia és társai ítélet, C-60/05, EU:C:2006:378, 32. pont; 2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-76/08, 59. pont.

71 Lásd: 1987. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, 262/85, EU:C:1987:340, 39. pont.

96. Amikor Málta azzal érvel, hogy a 27 500 pintyre történő teljes időszaki korlátozás „észszerűen indokolható hasznosítás”, akkor két célkitűzést kombinál. Amennyiben a célkitűzés, amint az magában a jogszabályban kifejezetten szerepel, „kizárólag” a pinyek fogságban tartása, vagyis énekesmadárként, „ideértve a vásárokon és kiállításokon való felhasználással, a tenyésztéssel, és/vagy az élő csalimadárként történő hasznosítással kapcsolatos célokra” való tartásra történő beszerzése, *ez a hasznosítás* – amint azt az első jogalap vizsgálatakor kifejtettem – fogságban történő tenyésztésre vonatkozó programmal megoldható, ami egy másik megfelelő megoldást jelent.

97. Abban nincs vita, hogy a jelenleg már fogságban tartott pinyek becsült száma összesen valahol 20 000 és 40 000 között van. Figyelembe véve a fogságban tartott madarak természetes halálózását, az említett populáció fenntartásához folyamatosan szükség van egy bizonyos számú madár beszerzésére, vagy csapdába ejtés révén, vagy pedig kellően nagy léptékű, a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó program népszerűsítésével. Nincs szükség nagy éleslátásra annak belátásához, hogy az idő múlásával egyre akutabb problémává fog válni a fogságban tartott madarak kívánatos számának fenntartása.

98. Ugyanakkor önmagában ezek a célkitűzések egyike sem igazolja a pinyvadászat engedélyezését, amikor egy nagyobb léptékű, a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó program megfelelő lenne a máltai jogszabály által látszólag védeni kívánt hagyomány, vagyis a különböző rekreációs célú pinytartás fenntartásához. E nyilvánvaló tény ellenére Málta a csatlakozási okmány szerinti fogságban történő tenyésztésre vonatkozó nemzeti programot kudarcként könyvelte el és 2009-től beszüntette.

99. Az is meglehetősen hihetetlennek tűnik, hogy *évente 27 500 pinytel kell gyarapítani az említett „állományt”* ahhoz, hogy az év során elhullott pinyeket pótolják és a rekreációs célú pinytartás újabb keresletét kielégítsék. Ez a kijelentés megállja a helyét, függetlenül attól, hogy az újabb pinyeket fogságban történő tenyésztésre vonatkozó program vagy csapdába ejtés révén szerzik-e be. Nem teszek utalást arra, hogy milyen sorsra jutnak azok a befogott pinyek, amelyekre valójában nincs szükség a csapdába ejtést engedélyező jogszabályban meghatározott kizárólagos célokra.

100. Amennyiben a célkitűzés *a befogás mellett a fogságban tartásra* is kiterjed, hangsúlyozom, hogy a Bíróság rendelkezésére álló anyagban semmi nem indokolja, hogy miért lenne „észszerűen indokolható hasznosítás” – mint objektív szükségesség – a teljes időszaki befogási korlátozásban meghatározott számú (27 500) piny *befogásának* engedélyezése, mivelhogy a jogszabály a befogott pinyek *kizárólagos hasznosításaként* olyan hasznosítást jelöl meg, amely tekintetében igen kétséges, hogy ténylegesen szükség van-e évente ilyen sok pinyre, és amelyre ráadásul létezik megfelelő megoldás. A madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésétől való eltérést alkalmazni kívánó tagállamként Málta feladata az említett rendelkezés alkalmazásának igazolása. Ezt annak fényében kell megtennie, hogy az iránymutató elv ma már a környezetvédelem magas szintjének biztosítása. Úgy vélem, hogy ennek a bizonyítási tehernek egyáltalán nem sikerült eleget tennie.

101. Van még egy kérdés, amelyet meg kell említeni.

102. Amennyiben a cél a madarak befogása, valószínűsíthető, hogy valamiféle hálót kell használni. Igaz, hogy a 9. cikk lehetővé teszi az irányelv 8. cikkének (1) bekezdésétől, és ezáltal a IV. melléklet a) pontjában⁷² szereplő hálók használatának egyébként abszolút tilalmától való eltérést. Azonban a máltai jogszabály által engedélyezett konkrét befogási módszer a csapóhálók használatával jár. Ezekről a hálókról jelen indítvány korábbi részében már írtam.⁷³ Számomra első ránézésre úgy tűnik, hogy az ilyen hálók a tömeges és válogatás nélküli befogást teszik lehetővé. Mivel a pinyek jellemzően rajokban

⁷² A IV. melléklet felsorolja „a madarak tömeges vagy válogatás nélküli befogására vagy megölésére alkalmazott, illetve egy faj helyi kipusztítására alkalmas” eszközöket, eljárásokat vagy módszereket.

⁷³ Lásd a fenti 38. pontot.

repülnek, alighanem jelentős számú pinty esik egyszerre áldozatul a csapdában.⁷⁴ Még ha – ahogy Málta állítja – a „felesleges” pintyeket szabadon engedik is, ez számomra kevés ahhoz, hogy arra a következtetésre lehessen jutni, hogy a használt csapdába ejtési módszer így már nem „tömeges” és nem „válogatás nélküli”. Az is valószínű, hogy legalább néhányuknak stresszt fog jelenteni a befogás, és nem maradnak életben.⁷⁵ Ilyen körülmények között erősen kétlem, hogy Málta bizonyítani tudná, hogy a hét pintyfaj populációja megfelelő szinten fenn tud maradni, amint azt az ítélkezési gyakorlat megköveteli. Még az is lehet, hogy fennáll a veszélye – nem kísérlem meg felmérni az ilyen veszély lehetséges mértékét –, hogy ha 4000 engedélyes egy 73 napon át tartó vadászati időszakban ilyen hálókat használ, az esetleg „egy faj helyi kipusztítására alkalmas”.

103. A Málta által a Bíróság elé terjesztett anyag nem próbál meg foglalkozni ezekkel a kérdésekkel: ehelyett a hangsúly azon van, hogy a csapóháló használata „hagyomány”. A lényeg viszont nem ez. Amennyiben a csapóháló használata ilyen következménnyel jár – és Málta feladata bizonyítani az *ellenkezőjét* –, a 9. cikk „alapvető követelményei” nem teljesülnek (lásd a Bizottság kontra Olaszország ítéletet⁷⁶). Mellékesen megjegyzem, hogy tisztán nyelvészeti szempontból is nehezen látom be, hogy egy tömeges és válogatás nélküli befogási módszer miként tartozhatna az „észszerűen indokolható hasznosítás” fogalma alá.

Záró megjegyzések

104. Zárásképpen szeretnék kiemelni két kérdést, amelyek a jelen ügy beadványainak általános vizsgálata során merültek fel és amelyek a 9. cikk (1) bekezdése c) pontjának más vonatkozásában fontosak, majd pedig egy végső észrevételt teszek.

105. Először is, komoly aggályaim vannak a Málta által a „kis számú” feltétel kiszámításához szükséges referenciapopuláció meghatározására alkalmazott módszertan megbízhatóságát illetően. Megjegyzem, hogy Málta ahelyett, hogy egy szisztematikus nyomon követési rendszert alkalmazott volna, számításait egy 2007-ben egy nagyon korlátozott számú (112) mintán végzett gyűrűvisszafogásra vonatkozó egyetlen tanulmányra⁷⁷ alapozta. Ennek következtében a hét fajba tartozó, más tagállamokból Máltára visszatérő nagyon korlátozott számú gyűrűzött madár visszafogása alapján számították ki – a teljes időszaki befogási korlátozásra vonatkozó referenciacsoportként⁷⁸ – az egyes fajok teljes tenyészpopulációját az említett tagállamokban (egyes esetekben ennek eredménye több millió madár lett), anélkül hogy más módon igazolták volna, hogy e populációk ténylegesen milyen mértékben vonulnak át Máltán. Ezt nehéz megalapozott tudományos megközelítésnek tekinteni annak értékelése során, hogy milyen hatással lehet Máltán a csapdába ejtés engedélyezése akár e populációk egészére, akár a Málta felett átvonuló madarak alpopulációjára; vagy ahhoz, hogy ezt a megközelítést az elővigyázatosság elvével összeegyeztessük.⁷⁹

74 E tekintetben lásd a következő tudományos kutatást: Raine, A. F., „The international impact of hunting and trapping in the Maltese islands”, 2007. május, 22. o.

75 A tudományos kutatás igazolja, hogy a befogás és a fogság krónikus stresszt okozhat a madaraknak, és e stresszorok hatásai még akkor is fennmaradhatnak, ha gyorsan visszatérnek természetes élőhelyükre. E tekintetben lásd: Dickens, M., Delehanty, D., and Romero, L., „Stress and translocation: alterations in the stress physiology of translocated birds”, *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences*, 276, 2009., 2051–2056. o.; elérhető a következő linken: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2677253/>.

76 Lásd: 1987. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, 262/85, EU:C:1987:340, 39. pont.

77 Lásd: Raine, A. F., „The international impact of hunting and trapping in the Maltese islands”, 2007. május.

78 A 2014. évi 253. sz. jogi nyilatkozat II. melléklete utasította a minisztert, hogy „a teljes fogási korlátozást az Európai Unió területén élő, a visszafogott gyűrűkre vonatkozó, *legfrissebb rendelkezésre álló tudományos adatok* alapján meghatározott egyes fajok referenciapopulációjára jellemző éves állománypusztulásának kevesebb mint 1%-ában határozza meg” (kiemelés tőlem; lásd a fenti 27. pontot).

79 Az EUMSZ 191. cikk (2) bekezdésével összhangban az Unió környezetpolitikájának „célja a magas szintű védelem”, és az az elővigyázatosság elvén alapul.

106. Másodszor, emlékeztetek arra, hogy a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja „egyes madarak” „kisszámú”, „szigorúan szabályozott feltételek mellett” történő befogását, tartását vagy egyéb észszerűen indokolható hasznosítását engedélyezi. Jelen indítvány nem terjed ki arra, hogy ezen alapvető kiegészítő feltételek – amelyek elvezetnek az eltérés arányosságához – teljesülését értékelje. Legyen elég annyi, hogy komoly aggályaim vannak arra vonatkozóan, hogy a megtámadott intézkedések (különösen a fenti 38. pontban általam kiemelt vonatkozásokban) teljesítik-e ezeket a kiegészítő követelményeket, és arányosak-e. Mindenesetre már levontam azt a következtetést, hogy a Bizottság első és harmadik jogalapjának helyt kell adni. Amennyiben a Bíróság ezt az elemzést elfogadja, nem lesz szükség a megtámadott intézkedés arányosságának részletes ténybeli elemzésére.

107. Végezetül ezen eljárás során sok szó esett a pintybefogás hagyományos vonatkozásairól és e hagyományos hasznosítás tiszteletben tartásáról. Zárásképpen talán érdemes hipotetikus jelleggel bemutatni, hogy a kulturális sokszínűség és az uniós jogi követelmények miként élhetnek egymás mellett, ahelyett hogy egymásnak feszülnének.

108. Tegyük fel, hogy egy uniós tagjelölt országban mélyen gyökerező helyi hagyomány, hogy minden fiatal lány a 18. születésnapjához legközelebbi vasárnapon egy adott madár tollaiból készült nyakéket viselve misén vesz részt. Hat madárra van szükség, hogy egyetlen nyakékhez elegendő toll legyen. Az uniós csatlakozás előtt ezt a gyakorlatot nem tiltotta jogszabály. A csatlakozást követően a madarak főszabály szerint a madárvédelmi irányelv védelmét élvezik. Eltérhet-e az új tagállam a 9. cikk (1) bekezdésének alkalmazásával, hagyományos gyakorlatát „észszerűen indokolható hasznosításnak” minősítve, hogy a *status quó*t határozatlan ideig fenntartsa?

109. Először is, egyértelmű, hogy általános értelemben véve van egy megfelelő alternatíva. A hagyományos toll nyakéket a fiatal lányok egymás közt továbbhagyományozhatják, ahelyett, hogy minden tizenkilenc éves számára újat készítenének. Másrészt valószínű, hogy ha a toll nyakékeket ily módon továbbhagyományozzák, azok idővel elhasználódnak és megkopnak, és időnként pótolni kell őket. Az lehetséges *lenne*, hogy a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti eltérés alkalmazásával alkalmanként kisszámú madarat befogjanak, hogy a toll nyakékeket pótolják.

110. Amikor arra teszek javaslatot, hogy a Bizottság első és harmadik jogalapja megalapozott, nem olyan megoldást javasolok, amely az Európai Unión belül a hagyományt vagy a kulturális sokszínűséget kizorítja. Ha a máltaiak szeretnék énekes pintyeket fogságban tartani, ez az óhajuk a fogságban történő tenyésztésre vonatkozó program alternatív megoldása révén teljesíthető. Amennyiben a máltai madarászok vadász készségeiket szeretnék gyakorolni és ellenőrizni, engedélyezhető számukra, hogy egyes madarakat kis számban, a *csapóháló használatával nem járó módszerrel* befogjanak, szigorúan betartva a leghelyesebb ornitológiai gyakorlatokat, továbbá hogy az így befogott madarakat meggyűrűzzék és ezután óvatosan szabadon engedjék. Amennyiben a hagyományok átalakulnak, nem lesz feloldhatatlan konfliktus. Azonban teljes mértékben meg vagyok győződve arról, hogy a jelenlegi megoldás sérti Málta uniós jogi kötelezettségeit.

Végekötvetések

111. A fenti megfontolások összességére figyelemmel azon a véleményen vagyok, hogy a Bizottság első és harmadik jogalapjának helyt kell adni. Ebből következik, hogy a második, negyedik és ötödik jogalap megítélésétől függetlenül indítványozom, hogy a Bíróság:

- 1) állapítsa meg, hogy Málta – azzal, hogy hét pintyfaj befogása érdekében olyan eltérést vezetett be, amely nem teljesíti a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szereplő feltételeket – nem tett eleget az ugyanezen irányelv IV. melléklete a) pontjával összefüggésben értelmezett 5. cikkének a) és e) pontjából, valamint 8. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeinek;

2) Máltát kötelezze a költségek viselésére.